

ИТ СТРАТЕГИЈА

НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА 2009 – 2013

Скопје, ноември 2009

Содржина

	Вовед	4
1	Цел	5
1.1	Цел на ИТ планот	5
1.2	Врска со деловната стратегија	5
1.3	Меѓународна соработка	6
1.3.1	INTOSAI	6
1.3.2	EUROSAI	6
1.4	Општи размислувања	6
2	Почетна состојба	7
2.1	Вовед	7
2.2	Резиме за ИТ самопроценката (2006)	7
2.3	Резиме за ИТ самопроценката (2009)	8
2.4	Достигнувања 2007 – мај 2009	9
3	Идни планови	11
3.1	Вовед	11
3.2	Приоритети	11
3.2.1	Приоритет 1:	11
3.2.2	Приоритет 2:	13
3.2.3	Приоритет 3:	14
3.2.4	Приоритет 4 – 6	15
3.3	Буџет	15
3.4	Временска рамка	15
3.5	Сопственост	15
4	Одлуки	16
	Анекс : Користени материјали	17
	Анекс: Преглед на приоритети и активности со период на реализација и проектиран износ за ИТ организација	18
	Анекс: Кратенки	20

Вовед

Државниот завод за ревизија во партнерство со Холандскиот суд за ревизори потпиша договор - твининг проект во 2005 година во насока на продолжување на постигнатиот развој на Државниот завод за ревизија, како надворешен ревизор надлежен согласно меѓународните стандарди и барања на Европската унија. Овој твининг проект заврши во декември 2008 година.

Покрај преостанатите компоненти во проектот постоеше и функционираше компонентата за развој на Информатичката технологија, во рамките на која беше вклучено изработка на стратегија за планирање на (интерни) ИТ инвестиции за развој и имплементација на Информациониот систем, како и развој на ИТ ревизијата во Државниот завод за ревизија.

За изработка на ИТ стратегијата, за периодот 2006-2008 година, се користеа резултатите од претходно извршена самопроценка направена со учество на сите релевантни учесници од Државниот завод за ревизија и твининг партнерот.

Во текот на 2009 година, Државниот завод за ревизија и Холандскиот суд за ревизија го потпишаа проектот за „Соработка меѓу Државниот завод за ревизија и Холандскиот суд за ревизија за поттикнување на развој на Државниот завод за ревизија како компетентен надворешен ревизор“, во кој со компонентата 3 од проектните активности се опфатени активностите кои се однесуваат на ИТ системот и ИТ ревизијата.

Како првична активност се наметна потребата од ажурирање на постоечката ИТ стратегија и дефинирање на стратешките цели и активности за периодот 2009-2013 година. За оваа активност се изврши повторна самопроценка односно ажурирање на направените достигнувања заклучно со мај 2009 година, а потоа усогласување на потребите од информатичка технологија за наредниот период и, се разбира, дефинирање на приоритетите.

1 Цел

1.1 Цел на ИТ планот

Целта на овој план е да овозможи развој и воспоставување на ИТ капацитетите и информациониот систем кој ќе ги поддржи примарните и секундарните бизнис процеси во Државниот завод за ревизија со цел да се постигнат стратешките цели на Државниот завод за ревизија.

Оваа ИТ стратегија не опфаќа ИТ ревизија, со исклучок на ИТ средствата и системите во поддршка на процесите на ИТ ревизија.

1.2 Врска со деловната стратегија

ИТ стратегијата е поврзана и произлегува од Стратегијата за Развој на Државниот завод за ревизија 2008 – 2012 донесена во јуни 2008 година. Фокусот на Стратегијата на Државниот завод за ревизија се состои од следната мисија и визија.

Мисија:

Државниот завод за ревизија (ДЗР) е Врховна ревизорска институција во Република Македонија која има за цел навремено и објективно да го информира Собранието, Владата, другите носители на јавни функции и јавноста за ревизорските наоди од спроведените ревизии. Државниот завод за ревизија обезбедува поддршка на Собранието на РМ во исполнувањето на неговите надлежности преку идентификацијата и презентацијата на неправилностите, случаите на противзаконско работење, и можни случаи на корупција и злоупотреба на функцијата. Преку јасните и ефективни препораки ДЗР обезбедува поддршка на државните институции и корисници на државните средства за унапредување на управувањето на истите. На тој начин ДЗР придонесува за подобрување / унапредување на животот на граѓаните на Република Македонија.

Визија:

За успешно да ја реализираме нашата цел – водење грижа за јавните средства и да придонесуваме за унапредување на управувањето со истите, наша визија е дека треба континуирано да обезбедуваме квалитет во работењето со што би го задржале епитетот на независен и професионален партнер со висок интегритет кој истовремено е носител на напредокот во управувањето со државните средства, отчетноста и транспарентноста во користењето на истите.

Четвртата стратешка цел на Стратегијата на Државниот завод за ревизија е одредена за информатичката технологија:

Понатамошен развој на информациониот систем во Државниот завод за ревизија, примена на информатичка технологија и нејзино рационално и ефикасно искористување во ревизијата.

Интегритетот и достапноста на информациите и информационите системи, континуитетот и ефикасноста на процесите во Државниот завод за ревизија мора да се обезбедени со ИТ структура со висок квалитет.

1.3 Меѓународна соработка

1.3.1 INTOSAI

За време на развој на ИТ планот, стандардите и упатствата на INTOSAI беа земени в предвид. Поконкретно, беше земено в предвид Упатството за развој на ИТ стратегии во Врховни Ревизорски Институции (октомври 1995).

1.3.2 EUROSAI

Една од задачите на твинингот беше Македонија да стане активна членка на EUROSAI ИТ работната група, бидејќи со тоа се овозможува пристап до тековните развојни трендови за информатичката технологија и голема мрежа на колеги од област на ИТ ширум Европа. Во 2006, Државниот завод за ревизија стана член на оваа работна група и негови претставници присуствуваат на состаноците и работните семинари на EUROSAI ИТ работна група од 2006.

1.4 Општи размислувања

Интегритетот и достапноста на информациите и информационите системи, континуитетот и ефикасноста на процесите во Државниот завод за ревизија мора да се обезбедени со ИТ структура со висок квалитет.

- ИТ стратегијата треба да биде водечки документ за спроведување на ИТ решенијата;
- Стандардизација на ИТ инфраструктурата и информационите системи;
- ДЗР не ги развива апликациите самостојно; политиката на институцијата е да се купуваат стандардни апликации;
- Да се имплементираат најнови апликативни решенија по претходно тестирање на истите;
- Да се употребува лиценциран или слободен софтвер.

2 Почетна состојба

2.1 Вовед

ИТ стратегијата се темели на резултатите на првата ИТ самопроценка спроведена во 2006 година и последователната (втора) ИТ самопроценка спроведена во мај 2009 година, вклучувајќи широк опсег на ИТ приоритети определени врз основа на Извештаите од ИТ самопроценките.

Во оваа глава, резимирани се резултатите од двете ИТ самопроценки, како и постигнувањата на основите од ИТ стратегијата 2006-2008 година.

2.2 Резиме за првата ИТ самопроценка (2006)

Во ИТ самопроценката учествуваа дванаесет вработени на Државниот завод за ревизија: претставници на раководството, финансиската ревизија, ревизијата на успешност, правната компонента, секторот за поддршка и ИТ вработените.

Групата подготви листа на најважните бизнис процеси за Државниот завод за ревизија. Тие ја проценија постоечката и идната ИТ поддршка за овие процеси. Главниот заклучок е дека речиси сите бизнис процеси имаат потреба од ИТ поддршка. Резултатите на самопроценката покажаа голема разлика меѓу идните очекувања и тековната состојба. Квалитетот и значењето на постоечките ИТ системи се сметаше за низок. За многу ИТ процеси беше потребно да се преземат повеќе дејства со цел да се обезбеди соодветно ниво на ИТ поддршка. Освен тоа, учесниците подготвија листа на идни ИТ системи кои ќе ги поддржуваат бизнис процесите на Државниот завод за ревизија. Беа одредени приоритетите за идните ИТ системи врз основа на трошоци и организациони ризици.

Паралелно со ИТ самопроценката Холандскиот суд за ревизија го претстави и ИТ опкружувањето на Државниот завод за ревизија на глобално ниво. Најважните прашања беа:

- Нема дефинирана ИТ организација така што улогите и одговорностите не се формализирани. Двата ИТ ревизори кои во моментот управува со информатичката технологија во Државниот завод за ревизија се со солидно искуство и адекватно ниво на ИТ знаење.
- Државниот завод за ревизија немаше основна ИТ инфраструктура. Локалната мрежа (Local Area Network (LAN)) е воспоставена и сите работни станици имаат пристап до Интернет но, општо земено, немаше основни мрежни услуги за корисниците.
- Државниот завод за ревизија користи неколку независни MS Access апликации изработени и одржувани од ИТ вработените. Апликациите имаат основна функционалност - не се соодветни за средина со повеќе корисници. Овие апликации не поддржуваа никаква форма на поделба на должностите или контроли за пристап. Вршењето на измени во апликациите е тешко и одзема време.

2.3 Резиме за втората ИТ самопроценка (2009)

На 13 мај 2009 година, беше организирана втората ИТ самопроценка, организирана во помала група на учесници во однос на првата ИТ самопроценка. Фокусот беше ставен на постигнувањата од ИТ стратегијата 2006-2008, нови потреби во полето на ИТ и информационите системи, како и одредувањето на приоритетите.

Во две подгрупи и пленарна сесија, членовите на работилницата го проценија постигнатото ниво согласно ИТ стратегијата на ДЗР за 2006-2008. Спроведените (реализираните) активности беа оценети на скала на целосно реализирани, делумно реализирани, незначително реализирани и нереализирани. Исто така, се дискутирани причините зошто определена активност (целосно или делумно) не е реализирана. Заклучено е дека причините за ова се недостиг на финансиски средства, ресурси и време.

Освен согледувањата за реализација на ИТ стратегијата на ДЗР 2006-2008, беа дискутирани и важни искуства и трендови поврзани со ИТ.

Беа објаснети нови идеи за ревизорскиот процес. Една од идеите е да се воведат ревизија на тековна финансиска година. Државниот завод за ревизија треба да одлучи дали оваа идеја е прифатлива, а како последица, има потреба за директно и индиректно поврзување со информационите системи и бази на податоци на Министерството за финансии.

Од аспект на ефикасност и усогласеност со трендовите во Државниот завод за ревизија три теми беа посебно издвоени:

- Централизација на работењето – да се намали повторувањето на податоци. Еднаш внесените податоци да не се внесуваат повторно. Системот треба да обезбеди поделба на должности и треба да се утврдат и пропишат процедури за внес на податоци. Воспоставување централна база на податоци на субјекти, конечни ревизорски извештаи, мислења, наоди и препораки. Оваа апликација мора да ги содржи правните регулативи и интерните акти на ДЗР. Временската рамка за комплетирање на базата на податоци треба да биде помеѓу 3-4 години, но треба да се започне веднаш.
- Document Management System – Временската рамка за воведување и имплементација на DMS треба да е меѓу 3 и 7 години.
- Бази на податоци за други субјекти. Организација на размена на информации со релевантни субјекти и институции (како Министерство за финансии, Царина, Трезор, Управа за јавни приходи и сл.). Ова не е технички комплексна активност но потребна е комуникација и согласност со релевантните министерства и институции. Понатаму, потребни се информации за планирање на ревизиите.

Групата ја ревидираше претходно подготвена листа на најважните бизнис процеси за Државниот завод за ревизија и тие ја проценија постоечката и идната ИТ поддршка за овие процеси. Заклучок е дека за сите бизнис процеси има голема потреба од подобра ИТ поддршка. Квалитетот и значењето на постоечките ИТ системи по првата ИТ самопроценка беше оценет „помалку од доволен“ според „Моделот на зрелост“, додека сега е на ниво „помалку од среден“. За многу ИТ процеси потребно е да се преземат повеќе дејства со цел да се обезбеди соодветно ниво на ИТ поддршка.

Беше креирана нова листа на ИТ активности, вклучувајќи ги сите нови цели и сеуште нереализираните активности од минатиот стратегиски период:

- Процедури и политики
- ИТ безбедност
- Стандардизација на документи за размена
- Употреба на електронски потпис

- Користење на енкрипција во комуникација
- Дополнителен софтвер за ревизија на успешност
- Систем на менаџмент на ревизија (AMS) наместо систем за менаџирање на документи (DMS)
- Организирање на онлајн размена на податоци од ДЗР со други државни институции (доколку е потребно)
- Релациона база на податоци (Oracle, SQL, MySQL, SAS etc.)
- Пристап до интернет за сите вработени што се на терен (со користење на 3Г мобилен интернет)
- Активирање на интернет форум

Како позначајни прашања се:

- Пополнување на ИТ одделението согласно систематизацијата така што улогите и одговорностите ќе се формализираат.
- Државниот завод за ревизија треба да воспостави основна ИТ инфраструктура за централно работење. Локалната мрежа (Local Area Network (LAN)) е воспоставена и сите работни станици имаат пристап до Интернет.
- Државниот завод за ревизија треба да обезбеди политики и процедури за ИТ безбедност и работа со информатичка технологија.

2.4 Достигнувања 2007 – мај 2009

Според ИТ стратегијата 2006 – 2008, која беше одобрена на 24.12.2007 година, бројни активности беа реализирани, но со оглед на буџетот, ресурсите и времето дел од активностите не се реализираа.

- ИТ организација:
 - Согласно систематизацијата на Државниот завод за ревизија од 01.10.2008 година во Државниот завод за ревизија има воспоставено самостојно одделение за информатичка технологија и ревизија. Активностите на ова одделение се поделени на два дела: развој и поддршка на информациониот систем на Државниот завод за ревизија и ИТ ревизија и поддршка на ревизијата. Систематизирани се вкупно 6 вработени, од кои 1 раководител, 3 ревизори и 2 лица задолжени за развој и одржување на системот. На 01.07.2009 година бројот на вработени во ова одделение е 4 или 67% од систематизацијата.
- Подобрување на брзината на мрежата
 - оваа активност е во целост реализирана, сите катови меѓусебно се поврзани со оптички кабел и набавена е соодветна активна опрема за функционирање на мрежата
- Сервер просторија
 - оваа активност не е реализирана, поради просторните можности на Државниот завод за ревизија – во моментот функционира со старата просторија која има минимални услови.
- Интернет пристап за сите

- За сите вработени има обезбедено интернет пристап од просториите на Државниот завод за ревизија, додека интернет пристап за вработените кои се на терен би се овозможил со набавка на 3G мобилен интернет, што е во тек.
- Интранет преку интернет
 - Во рамките на постоечката WEB страница на Државниот завод за ревизија постои подстраница на која се пристапува со кориснички имиња и лозинки. Треба да се подобри администрацијата на содржината и да се дефинираат интернет процедури/политики.
- Надградба на оперативниот систем до Windows XP и Office 2003
 - Компјутерите кои се користат во ДЗР се надградени со Windows XP и Office 2003. Во иднина се планира надградба на Windows VISTA и Office 2007, за што се добиени 150 лиценци од Владата на РМ во 2008 година.
- Развој на централни темплејти
 - Постојат обрасци, како Образец за официјално писмо, Образец за патни налози во земјата, Образец за патни налози во странство, Образец за писмо за најава на ревизијата, Образец на писмо за барање на документи, Образец за доставување на претходен/конечен извештај, Образец за Решение по конечен извештај, Образец за насловна страна на извештај, Образец за насловна страница за упатствата и прирачниците во Државниот завод за ревизија, Образец за завршен состанок... Потребно е дефинирање на процедури за управување со промени.
- Систем за објавување на ревизорските резултати на англиски јазик
 - Постои интернет страница на Англиски јазик, со основни информации за Државниот завод за ревизија, мора да се организира начинот на ажурирање на оваа страница.
- Систем за физичка безбедност
 - Системот за видео надзор и системот за контрола на пристап (евиденција на влез – излез) се надградени во 2008 година и се во функција.

3 Идни планови

3.1 Вовед

Во оваа глава се објаснети ИТ приоритетите, потребниот буџет, временската рамка и сопственоста.

3.2 Приоритети

Врз основа на втората ИТ самопроценка и општите размислувања беше направена анализа за врската и зависноста меѓу бизнис процесите и посакуваните ИТ системи. Целта на оваа анализа е да се утврдат потребните чекори (активности и проекти) со цел да се постигне целта на ИТ стратегијата. Ова резултираше со следните приоритети:

3.2.1 Приоритет 1:

Екипираност на ИТ организација

Во тековната состојба согласно новата систематизација на Државниот завод за ревизија од 01.10.2008 година постои одделение за информатичка технологија и ревизија.

ИТ одделението брои 4 вработени кои се одговорни за поддршка и развој на Информациониот систем на Државниот завод за ревизија и за ИТ ревизија. Бројот на вработените во ова одделение е предвиден на 6 лица. Вака систематизираната ИТ организација дава можности за спроведување на ИТ стратегијата и развој на информациониот систем.

Доекипирањето на одделението за информатичка технологија и ревизија е едно од приоритетите на ИТ стратегијата.

Пропишување на политики и процедури за ИТ и ИТ безбедност

Државниот завод за ревизија мора да има пропишано и одобрено политики и процедури за употреба на информатичката технологија и ИТ безбедноста, согласно законската регулатива, меѓународните стандарди и најдобрите практики за оваа дејност.

Воспоставување на основна техничка инфраструктура за централизирано работење

Приоритет е да се обезбеди основна техничка инфраструктура за централизирано работење. Основните услови се:

- a) Соодветна серверска просторија;
Моменталната сервер просторија не ги исполнува основните стандарди. Премногу е мала (тешко е да се пристапи и нема простор за проширување), нема заштита од пожари, подот не е доволен (каблите не може правилно да се спроведат), има слаба контрола на климата, а постои и ризик од поплава. Во моментот, ризикот е помалку или повеќе прифатлив. Ако опремата и информациониите системи се прошират ризикот ќе биде зголемен. Поради

тоа, како приоритет се јавува обезбедување соодветна серверска просторија согласно стандардите.

Во моментот, има основна хардверска опрема од сервери со мемориски простор од околу 700 GB со Direct Attached Storage (DAS), Raid 1. Ова е соодветно за моменталната ситуација. Сепак, потребно е понатамошно зголемување на DAS-storage (до отприлика 1,5 TB). Проширувањето зависи од одлуката која информација ќе се складира на централниот сервер. Во иднина можеби ќе биде поефикасно наместо DAS да се користи мрежно складирање Network attached Storage (NAS) или Storage Area Network (SAN) architecture (централно складирање).

Обезбедувањето на дополнителен простор за Државниот завод за ревизија е предуслов за реализација на оваа активност .

- b) Домен / јавни фолдери / споделување на документи (servers bases on direct attached storage);

Целта е да се споделуваат информации, документи и податоци на централен сервер. Ова е веќе опфатено со системот за управување со записи, но не за сите податоци. Глобалниот план за реализирање на оваа цел е:

- Изготвување план за организациски единици;
- Воспоставување на домен контроли;
- Создавање на скрипти за реализација на конфигурација на корисниците;
- Креирање на скрипти за логирање на корисниците;
- Креирање на домен политика;
- Обука на вработените;
- Копирање на документите од локалниот диск на централниот сервер.

За реализирање на оваа активност потребно е ангажирање на надворешна компанија за имплементација на домен.

- c) Имплементација на бекап систем - backup system;

Во Државниот завод за ревизија има два начина на бекап (backup): централен бекап систем за централни сервери (се користи на системот за управување со записи) и локален бекап систем за самостојни компјутери.

Откако ќе се комплетира мрежниот домен, сите вработени ќе можат да работат на централен сервер со што ќе се овозможи поддршката на централниот бекап систем.

Користењето преносни компјутери на терен, прибирање на податоци и наоди на преносни компјутери е причина за постојано правење на локален бекап.

За таа цел, може да се користат CD/DVD или USB мемории како медиуми.

Во тековната состојба, централен бекап систем е овозможен само за системот за управување со записи. Капацитетот на бекапот е ограничен и не е доволен да ги покрие идните компоненти на централниот систем. Со воспоставување на доменот ќе има потреба од набавка на специјализиран софтвер за правење на back up. Нов бекап систем треба да се воспостави за идните ситуации.

Организирање на он-лине размена на податоци помеѓу Државен завод за ревизија и другите државни институции (ако за тоа има потреба)

Можност за он-лине размена на податоци со други институции (Министерство за финансии, Царина, Управа за јавни приходи, и други). Ова би се реализирало во соработка помеѓу раководствата на Државниот завод за ревизија и другите институции.

3.2.2 Приоритет 2:

Пристап до интернет за сите вработени што се на терен (со користење на 3Г мобилен интернет)

Вработените на терен треба да имаат интернет пристап за комуникација и пристап до определени податоци потребни за ревизорскиот процес така што во моментот најдобро решение е 3Г мобилен интернет.

Да се развијат централни темплејти (Office 2003/2007)

Определени темплејти (шаблони/модел) се усвоени и во употреба. Сите потребни темплејти треба да се достапни до сите вработени и поставени на интранет.

Финансиски систем (плати, финансии, електронски платежен систем:постои)

Постоечкиот систем треба да се надгради со нови функции или да се набави нов интегриран систем.

Систем за глобално планирање (постои систем за субјектите)

Со овој систем се имплементираат упатствата за изготвување на предлог програма за ревизија и изготвување на годишниот план за работа на Државниот завод за ревизија.

Стандардизација на документи за размена

Документите во ДЗР ќе бидат стандардизирани, во некој формат (пример XML, итн.). Одредувањето на стандардизираниот формат на документите треба да биде пропишано со политика и процедура.

Релациона база на податоци (SQL, MySQL, Access etc.)

За софтверот за финансиско работење потребна е нова база на податоци, на постоечките сервери или на нови. Оваа база на податоци може да се користи и за други апликативни решенија

Систем за припрема и анализа на информации за Годишниот извештај и друго информирање

Нова активност која ќе треба да се осмисли и да се види дали може да се интегрира со некоја друга активност. Во моментот се работи во Excel, на повеќе работни станици.

3.2.3 Приоритет 3:

Offline фајлови (W2003) да се синхронизираат со преносните компјутери

Користењето на преносните компјутери во Државниот завод за ревизија отвара неколку контролни прашања. Една од најважните функции што недостасува сега е можноста да се споделуваат документи на централен сервер. Откако ќе се имплементира доменот и инфраструктурата, ќе се овозможи споделување на документи. Следниот чекор ќе биде да се синхронизираат документите од преносните компјутери со централниот сервер. Постојат неколку технички методи за да се поддржи оваа функционалност. Синхронизацијата на Офлајн документите со Microsoft Windows Server 2003 е поекономична и лесно применлива метода. Ако содржината на документот се промени на централниот сервер или преносниот компјутер, синхронизираниот процес (Offline Files), ги копира промените на двете страни така што и централниот систем и системот за дистрибуција ќе бидат ажурирани.

CAATs

Компјутерски потпомогнати ревизорски техники веќе се користат во Државниот завод за ревизија. Државниот завод за ревизија поседува 6 лиценци на IDEA софтвер за анализа на податоци.

За поуспешна имплементација на оваа апликација потребно е да се повтори обуката за употреба на IDEA софтверот за секој сектор посебно. Да се организираат едnodневни тренинг - пракси со податоци од субјектите предмет на тековна ревизија.

Во иднина да се овозможи напредна обука за специјализација за употреба на овој софтвер.

Систем за управување со записи (RMS)

Постоечката апликација за архивско работење би можело да се прошири со скенирање на документи. Скенираните документи би се доставувале по електронска пошта. За реализација на оваа активност потребно е надградба на постоечкиот систем или набавка на нов, како и набавка на софтверски лиценци.

Реконструкција на WEB страната и Интранет страната со активирање на форум во интранетот

Развојот на работата и технологијата наложува во иднина да се реконструира WEB страната и ИНТРАНЕТ страната со повеќе функционалности, содржини и нов дизајн. Примарно е да се овозможи профункционирање на Форумот, каде секој вработен може да постави прашање и да добие одговор.

AMS/DMS Софтвер за управување со процесот на ревизија / Систем за управување со документи

За поефикасно и порационално извршување на процесот на ревизија потребно е имплементирање на софтверски алатки кои ќе им ја олеснат работата на ревизорите, а притоа ќе постои ревизорска трага за извршената работа и подготвена белешка. Со овој систем би се олеснило глобалното планирање, планирањето на тековната ревизија, реализацијата и следењето на текот на ревизија, приготвувањето извештаи, стандардизацијата и документацијата.

3.2.4 Приоритет 4 - 6

Приоритетите 4 – 6 се содржани во анексот.

3.3 Буџет

Врз основа на активностите содржани во глава 3.2, направена е општа проценка на трошоците. Некои од овие трошоци тешко се проценуваат така што вистинскиот трошок може да биде различен според оваа пресметка. Оваа пресметка не вклучува редовна замена на ИТ капацитети како работни станици, лаптопи и принтери. Исто така, трошоците за ИТ вработените не се вклучени во оваа пресметка.

Вкупно проценетите трошоци изнесуваат 260.000 евра. Прилог табела на проценети трошоци по приоритети и активности.

За подетално пресметување на трошоците потребно да се побара консултантска компанија која ќе изготви дизајн за техничката инфраструктура и ќе ги процени трошоците и временската рамка за сите активности. Ова ќе обезбеди попрецизна проценка на трошоците.

3.4 Временска рамка

Врз основа на активностите содржани во глава 3.2, направена е временска рамка за реализација на активностите.

Прилог временска рамка на приоритетите и активностите.

3.5 Сопственост

Поддршката на раководството е клучен фактор за успешна имплементација на ИТ стратегијата. Со цел да се обезбеди таа поддршка потребно е да се воведат сопственост врз различни делови на ИТ стратегијата. Раководството треба да одлучи кој ќе биде одговорен за спроведување на секој дел од планот.

4 Одлуки

Од раководството на Државниот завод за ревизија се очекува:

- 1 Да ги прифати општите размислувања;
- 2 Да ја прифати врската меѓу ИТ стратегијата и стратегијата на ДЗР;
- 3 Да ги прифати развојот и воведувањето на новата информатичка технологија и функционалност согласно приоритетите и активностите;
- 4 Да ја прифати временската рамка за планот 2009 –2013;
- 5 Да го утврди и обезбеди буџетот за спроведување на ИТ стратегијата;
- 6 Да ги утврдат надлежностите за спроведување на ИТ стратегијата.

Оваа стратегија ќе се применува од денот на нејзиното донесување.

Број 0104-772/1
Скопје, 24.11.2009

Главен државен ревизор

Тања Таневска

Тања Таневска

Анекс : Користени материјали

- Мисија и стратегија на ДЗР;
- Извештај од првата ИТ самопроценка;
- Извештај од втората ИТ самопроценка;
- Упатство за развивање на ИТ стратегии во Врховни Ревизорски Институции; Публикација на EDP Ревизорска Комисија, Меѓународна организација на Врховни ревизорски институции; октомври 1995;
- Закон за државна ревизија (ревизија/електронско инженерство (право на пристап до електронски податоци));
- Систематизација и организација на Државниот завод за ревизија
- ИТ планови од други организации (ХСР, Индија (CAG));
- Опсег на активносоти; Предлог на Твининг проектот;
- Cobit 4.1;
- Проектно планирање на документ менаџмент системот DMS;
- Дополнителни дискусии, интервјуа (management requirements).

Анекс: Преглед на приоритети и активности со период на реализација и проектиран износ ИТ организација

Приоритет	Период на реализација	Активност	Проектиран износ за реализација	Забелешка
prio 1	2009/2010	ИТ политики и процедури		Пропишување и одобрување на процедурите за употреба на информатичка технологија и пристап до електронски податоци, употреба на Интернет и други области поврзани со информатичко-комуникациските системи.
prio 1	2009	ИТ безбедност		Пропишување и одобрување на правила и процедури за ИТ безбедност
prio 1	2009	Организација		ИТ одделението брои 4 вработени кои се одговорни за поддршка и развој на Информациониот систем на ДЗР и за ИТ ревизија. Бројот на вработените во ова одделение е предвиден на 6 лица. Вака системитизирана ИТ организацијата дава можности за спроведување на ИТ стратегијата и развој на информациониот систем на ДЗР. Докипирањето на одделението за информатичка технологија и ревизија е едно од приоритетите на ИТ стратегијата.
prio 1	2009	Сервер сала	10,000	Поради недостиг на слободен простор оваа активност не може да се реализира во моментот. Со обезбедување на простор треба да се реализира.
prio 1	2009	Домен/јавни фолдери/споделување на фајлови (сервер на основа на DAS)	8,000	Треба се ангажира надворешен добавувач
prio 1	2009	Backup систем	3,600	Треба се ангажира надворешен добавувач
prio 1	2009	Internet/ Email систем (интерен и екстерен); Појак систем за заштита (Firewall)	2,000	Сите е-маил адреси треба да се хостираат на серверот на ДЗР
prio 1	2009	Организирање на он-лине размена на податоци помеѓу ДЗР и другите државни институции (ако за тоа има потреба)		Можност за он-лине размена на податоци со други институции (Министерство за финансии, Царина, управа за јавни приходи, и други). Ова би се реализирало со соработка помеѓу раководството на ДЗР и другите институции.
Prio 2	2009/2010	Мобилен Интернет пристап за сите	5,000	До крајот на годината треба да се набави 3G мобилен интернет. Капацитетот треба да се зголеми од 1G на 2G или повеќе. Треба да се издвојуваат 5.000 евра годишно
Prio 2	2010	Да се развијат централни темплејти (Office 2003/2007)		Определени темплејти се усвоени и во употреба. Сите потребни темплејти треба да се наведени и обезбедени на интранет
Prio 2	2010	Финансиски систем (плати, финансии, електронски платежен систем:постои)	10,000	Постоечкиот систем треба да се надгради со нови функции или да се набави нов интегриран систем
Prio 2	2009/2013	Систем за глобално планирање (постои систем за субјектите)		Имплементација на упатства за ревизорски предлози за годишниот план на ДЗР. Цената на овој софтвер зависи од функционалноста.
Prio 2	2010	Стандардизација на документи за размена		Документите во ДЗР треба да се стандардизирани, во некој формат (пример XML, итн.)
Prio 2	2010/2011	Релациона база на податоци (SQL, MySQL, Access etc.	4,000	За софтверот за финансиско работење потребна е нова база на податоци, на постоечките сервери или на новонабавените. Оваа база би можела да биде искористена и за други апликации.
Prio 2	2010/2013	Систем за припрема и анализа на информации за Годишниот извештај и друго информирање		Нова активност во стратегијата

ИТ стратегија на Државниот завод за ревизија 2009 - 2013

Prio 3	2010/2011	Offline датотеки (W2003) да се синхронизираат лаптопи	3,000	Стабилност на софтверот
Prio 3	2009	CAATS	2,400	Да се повтори обуката за употреба на IDEA софтверот за секој сектор посебно. Организирање на еднодневна тренинг - пракса со податоци од субјектите предмет на тековна ревизија. Имаме 6 лиценци на ИДЕА софтверот треба да се издвојува по 400 евра годишно по лиценца за поддршка.
Prio 3	2010	Систем за управување со записи (RMS)	10,000	Да се Attach-ира скениран документ. Потреба од софтверски лиценци, повеќе опции за внесување податоци
Prio 3	2009/2010	Реконструкција на WEB страната и Интранет страната со активација на форумот во интранетот	4,000	Проблеми со ажурирање на FORUM
Prio 3	2010/2013	AMS/DMS Софтвер за управување со процесот на ревизија / Систем за управување со документи	150,000	DMS/AMS Можност за воведување на нови системи за следење на ревизорскиот процес, употреба на софтверот во извршување на ревизијата за повеќе стандардизација и документираност. Во овој софтвер може да биде вклучено и глобалното планирање.
Prio 4	2009	Систем за следење на препораки и follow up	4,000	Примена на новото упатство за годишен извештај/исполнување на обврски согласно меѓународните стандарди
Prio 4	2010/2011	Далечински пристап	10,000	Оваа активност треба да се реализира кога ќе се воспостави доменот на сервер. Потребно се финансиски средства за закуп на телекомуникациските врски.
Prio 4	2011	Употреба на енкрипција во комуникација	12,500	Одредени комуникации помеѓу вработените доколку е потребно може да бидат во шифрирана форма. За ова мора да се одреди решение за шифрираната форма. Проектиран износ за консултантски услуги е 5000 евра, ова зависи од нивото на безбедност. Трошокот е 50 евра по корисник годишно како основа, за 150 вработени потребни се 7500 евра годишно.
Prio 5	2009/2010	Систем за следење на легислатива	2,000	Електронски пристап на WEB страната на Службен весник на РМ. Годишна претплата е 80 евра по пристап, за 25 претплати потребно е 2000 евра годишно.
Prio 5	2010	Систем за управување со човечки ресурси	2,000	Сите податоци за вработените да бидат интегрирани и запишани на едно место
Prio 5	2011	Употреба на електронски потпис	7,500	Постои закон за употреба на електронски потпис. 150 вработени по 50 евра за електронски потпис 7.500 евра.
Prio 5	2010	Дополнителен софтвер за ревизија на успешност или друг тип на ревизија	10,000	Програми кои ќе помогнат во работата на ревизорите како софтвер за цртање графикони и блок дијаграми, за анализа на текст, за статистички извештаи и друго...
Prio 6	2011	Систем за детално планирање		Во Државниот завод за ревизија за детално планирање постојат работни документи во Excel. Овие планови ги одобруваат ПГДР. За посовистицирано работење потребно е да се развие нов систем. Проектираниот износ дополнително треба да се одреди.

ВКУПНО: 260,000

Напомена: Во овие проектирани износи не се вклучени цените за потребниот хардвер, Персонални и преносни компјутери, Storage (чување на податоци) и друго. Исто така не е пресметан трошокот за плата на вработените. Во проектираните износи не е влезен и делот за кој неможе да се предвиди износот за реализација.

Анекс: Кратенки

ИТ	Информатичка технологија
ДЗР	Државен завод за ревизија
ХСР	Холандски суд за ревизија
РМ	Република Македонија
ИНТОСАИ	Меѓународна Организација на Врховни Ревизорски Институции
ЕУРОСАИ	Европска Организација на Врховни Ревизорски Институции
AMS	Audit Management System
DMS	Document Management System
3G	Мобилна технологија
СААТs	Компјутерски потпомогнати ревизорски техники